

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

بانک ملت (سهامی عام)

به انضمام صورت‌های مالی

سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۴۰۳

سازمان حسابرسی

بانک ملت (سهامی عام)
فهرست مندرجات

شماره صفحه	عنوان
(۱) الی (۲۰)	گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۱ الی ۱۷۳	صورت‌های مالی

سازمان حسابرسی

گزارش حسابرسی صورت‌های مالی

اظهار نظر مشروط

۱- صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک ملت (سهامی عام) شامل صورت‌های وضعیت مالی به تاریخ ۳۰ اسفند ۱۴۰۳ و صورت‌های سود و زیان، سود و زیان جامع، تغییرات در حقوق مالکانه، و جریان‌های نقدی برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۶۸، توسط این سازمان، حسابرسی شده است. به نظر این سازمان، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۲ الی ۷ و همچنین به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بندهای ۸ الی ۱۱ مبانی اظهار نظر مشروط، صورت‌های مالی یاد شده، وضعیت مالی گروه و بانک در تاریخ ۳۰ اسفند ۱۴۰۳ و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه و بانک را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور از تمام جنبه‌های بااهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو منصفانه نشان می‌دهد.

مبانی اظهار نظر مشروط

۲- بر اساس مفاد ماده ۳۴ اساسنامه صندوق بازنشستگی کارکنان بانک‌ها کسری منابع صندوق می‌بایست توسط بانک‌های عضو آن تامین شود. مفروضات مبانی محاسبات اکچوئری (۱۹ درصد افزایش حقوق شاغلان، ۱۷ درصد افزایش مستمری و ۲۳ درصد نرخ تنزیل) و ارزش خالص دارایی‌ها، منطبق با شرایط موجود تعیین نگردیده است. با توجه به شرایط بازارهای سرمایه و مسکن، روند بازده دارایی‌های صندوق و افزایش حقوق شاغلان و مستمری بگیران در سنوات اخیر، ذخیره تعهدات بازنشستگی کارکنان حداقل به مبلغ ۳۱۹۴۵۸ میلیارد ریال کمتر در حساب‌ها منظور شده است. همچنین هزینه‌های درمان و سایر پرداختی‌ها به کارکنان و بازنشستگان طی سال مالی مورد گزارش مبلغ ۱۱۵۳۹۱ میلیارد ریال و سال مالی قبل ۵۳۳۰۹ میلیارد ریال است که بابت تعهدات آتی مزایای مزبور نیز ذخیره کافی در حساب‌ها منظور نشده است. علاوه بر این کل هزینه‌های شناسایی شده بابت موارد فوق، در سرفصل هزینه‌های اداری و عمومی (یادداشت توضیحی ۱۹) منعکس شده و مبالغ مربوط به سود و زیان جامع و هزینه‌های مالی از این بابت تفکیک نشده است. تعدیل حساب‌ها بابت موارد فوق ضروری است، لیکن تعیین تعدیلات لازم در حال حاضر برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۳- به شرح یادداشت توضیحی ۳-۴۳، سازمان امور مالیاتی بابت عملکرد سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ بانک و شرکت‌های فرعی آن به استناد برگ‌های تشخیص و قطعی جمعاً مبلغ ۳۸۸٫۵۲۹ میلیارد ریال (بدون احتساب جرائم) بیش از مبالغ پرداختی و پرداختنی مطالبه نموده است. همچنین بابت مالیات عملکرد سال مورد گزارش بدون لحاظ نمودن هزینه‌های غیر قابل قبول مالیاتی، مبلغ ۷۲٫۲۱۱ میلیارد ریال بدهی مالیاتی در حساب‌ها منظور شده است. مضافاً بابت مالیات موضوع تبصره (۵) ماده (۴) قانون جهش تولید مسکن، مبلغ ۲۳۹٫۸۶۹ میلیارد ریال بیش از مبالغ پرداختنی مطالبه نموده است. علاوه بر این بابت مالیات موضوع بند "ب" ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (یادداشت توضیحی ۳-۴۴) سال‌های ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۲ (تاکنون برگ مطالبه صادر نشده) بدهی مالیاتی کافی در حساب‌ها منظور نشده است. همچنین سازمان امور مالیاتی بابت مالیات‌های تکلیفی، حقوق، ماده ۱۶۹، ماده ۵۴ مکرر، مالیات بر ارزش افزوده و ماده ۲۱۰ قانون مالیات‌های مستقیم سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۲، طبق برگه‌های تشخیص و مطالبه جمعاً مبلغ ۶۱٫۰۹۹ میلیارد ریال (شامل مبلغ ۳۰٫۵۶۲ میلیارد ریال جرائم) مطالبه نموده که مورد اعتراض بانک قرار گرفته است. احتساب بدهی مالیاتی بیشتر بابت موارد مزبور در حساب‌ها ضروری است، لیکن تعیین مبلغ آن در شرایط حاضر برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۴- مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی (یادداشت توضیحی ۲۷) شامل مبلغ ۳۶٫۱۴۷ میلیارد ریال (مبلغ ادعای بانک معادل ۱٫۲۹۴ میلیون دلار است که اسعار مختلف آن با نرخ سال ۱۳۹۱ تسعیر شده است) طلب از بانک مرکزی بابت تعهدات ارزی گذشته است که از این بابت مبلغ ۱۷٫۸۰۴ میلیارد ریال بدهی ریالی به بانک مرکزی بابت خرید ارز تعهدات مزبور (یادداشت توضیحی ۴۱) شناسایی شده است. به رغم تأیید مبلغ ۱٫۱۷ میلیارد دلار آن در حسابرسی ویژه ارزی، طبق شواهد موجود مطالبات مزبور بطور کامل قابلیت بازیافت ندارد. همچنین معاملات و عملیات ارزی سال مورد گزارش و سال مالی قبل براساس نرخ تاریخ معامله در حساب‌ها ثبت نشده است. تعدیل حساب‌ها از این بابت ضروریست لیکن تعیین مبلغ آن در شرایط حاضر برای این سازمان میسر نیست.

۵- به شرح یادداشت‌های توضیحی ۱-۳۷ و ۴-۳۶، زمین و سرقفلی محل کسب و پیشه در سال مالی مورد گزارش تجدید ارزیابی شده است، لیکن طبقات مشابه دارایی‌های مزبور در شرکت‌های گروه تجدید ارزیابی نشده است. همچنین استانداردهای حسابداری در خصوص تجدید ارزیابی بعدی دارایی‌های ثابت- ساختمان (یادداشت توضیحی ۴-۳۶) علی‌رغم تفاوت با اهمیت ارزش منصفانه دارایی‌های تجدید ارزیابی شده مذکور با مبلغ دفتری آن در سال مالی مورد گزارش، محاسبه ارزش ویژه سرمایه‌گذاری در سهام برخی از شرکت‌های وابسته و منظور نمودن اطلاعات برخی از شرکت‌های فرعی در صورت‌های مالی تلفیقی بر اساس اطلاعات حسابرسی شده و بکارگیری روش ارزش ویژه به‌رغم وجود نفوذ قابل ملاحظه در برخی از شرکت‌های سرمایه‌پذیر، رعایت نگردیده است. علاوه بر آن، حذف مانده حساب‌های فی‌مابین شرکت‌های گروه (حداقل مبلغ ۲۹,۰۶۹ میلیارد ریال مغایرت) به درستی انجام نشده است. تعدیل حساب‌ها بابت موارد مزبور ضروری است، لیکن تعیین مبلغ تعدیلات مورد لزوم برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۶- الزامات استانداردهای حسابداری در خصوص نحوه ارایه و افشا در مواردی از جمله ارایه صحیح صورت تغییرات در حقوق مالکانه تلفیقی، سود هر سهم، معاملات و مانده حساب فی‌مابین با اشخاص وابسته، افشای رویه بانک در خصوص دارایی‌های در جریان تکمیل و نرم افزار در حال توسعه، نقل و انتقالات دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود گروه، مانده سپرده‌های صندوق‌های کارکنان، سهم گروه از سود شرکت‌های وابسته، تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی بر حسب زمان سررسید، نرخ سود و تفکیک نوع وثیقه، گردش اصل و فرع تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی و غیردولتی، عملیات بازخرید اوراق دولتی (ریپو)، معاملات سوآپ ارزی، دارایی‌ها و بدهی‌های احتمالی و دعاوی حقوقی، طبقه‌بندی صحیح هزینه کارکنان، طبقه‌بندی صحیح دارایی‌های نگهداری شده برای فروش، ارایه سرمایه‌گذاری به تفکیک سرمایه‌گذاری در شرکت‌های فرعی و وابسته، آثار ناشی از به‌کارگیری استانداردهای حسابداری مالیات بر درآمد، افشای منافع در واحدهای تجاری دیگر، اندازه‌گیری ارزش منصفانه، افشای اطلاعات مهم ریسک‌های موجود در صنعت بانکداری از جمله ارقام مقایسه‌ای تحلیل ارزش در معرض خطر نرخ ارز و وضعیت باز ارزی، دارایی‌های موزون به ریسک اعتباری، به روزآوری ارزش وثایق در یادداشت تحلیل کیفیت اعتباری و درج مبلغ تسویه تسهیلات از طریق اعطای تسهیلات جدید رعایت نشده است.

۷- برخی از مطالبات بانک مندرج در سرفصل تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی (یادداشت توضیحی ۳۰) بدون ارزیابی مجدد از وضعیت مالی مشتری، وضعیت بازار و صنعت و بعضاً بدون دریافت درصدی از اصل و سود متعلقه و ۶ ماه بازپرداخت منظم و متوالی اقساط، از سنوات گذشته تاکنون به دفعات امهال یا تمدید گردیده و به عنوان تسهیلات جاری طبقه‌بندی و درآمد مربوط شناسایی شده است. احتساب کاهش ارزش مطالبات مزبور نیز به درستی صورت نگرفته است. علاوه بر این سایر مطالبات از بانک مرکزی (یادداشت توضیحی ۲-۲-۲۷) شامل مبلغ ۹۳,۷۴۰ میلیارد ریال بابت مابه‌التفاوت تسهیلات مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور است که بابت سود ارزی و ریالی مطالبات تعدیل نشده است. تعدیل حساب‌ها بابت موارد فوق ضروری است، لیکن تعیین مبلغ آن در شرایط حاضر برای این سازمان میسر نیست. همچنین سایر دریافتی‌ها از سازمان امور مالیاتی بابت مالیات حقوق کارکنان و بدهکاران موارد خاص (یادداشت توضیحی ۴ و ۲-۲-۳۲) جمعاً مبلغ ۴۵,۸۳۷ میلیارد ریال قابلیت بازیافت نداشته و کاهش ارزش از این بابت در حساب‌ها منظور نشده است. علاوه بر این مبلغ ۵۸,۱۶۸ میلیارد ریال زیان ناشی از فروش اوراق دولتی به بانک مرکزی (عملیات ریپو) خلاف رویه حسابداری مندرج در یادداشت توضیحی ۱-۱-۷ به حساب هزینه‌ها منظور نشده است. اصلاح حساب‌ها بابت موارد مزبور منجر به کاهش سود قبل از مالیات و سایر دریافتی‌ها هر یک به مبلغ ۱۰۴,۰۰۵ میلیارد ریال خواهد شد.

۸- تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی (یادداشت توضیحی ۵-۲۹) شامل مبلغ ۳,۹۸۶,۳۷۷ میلیارد ریال (معادل مبلغ ۶,۹۷۸ میلیون یورو) تسهیلات ارزی سررسید شده و امهال شده اعطایی به شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران و شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از محل منابع صندوق انرژی است که در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۴ مبلغ ۱,۲۳۶,۴۸۰ میلیارد ریال از حساب شرکت ملی نفت ایران برداشت و درخواست تخصیص ارز جهت تسویه مطالبات مزبور به بانک مرکزی ارایه شده است. با توجه به عدم تخصیص ارز توسط بانک مرکزی، بر اساس مصوبه شماره ۴۰۳۸/۱۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۰۵ هیئت‌مدیره بانک، مقرر شد متناسب با پرداخت اقساط مطالبات بصورت ارزی (هر سه ماه ۲۰۰ میلیون یورو)، منابع ریالی مسدود شده آزاد شود. کل وصولی از این بابت در سال مورد

گزارش مبلغ ۳۰٫۹۳۴ میلیارد ریال (معادل مبلغ ۱۰٫۹۸۹ ر ۴۶٫۰ دلار) بوده است. تسهیلات اعطایی به شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به‌رغم عدم اشاره در بندهای "ر" و "ز" قوانین بودجه سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ امهال و به‌عنوان تسهیلات جاری طبقه‌بندی و کاهش ارزش بابت مطالبات مزبور محاسبه نشده است. همچنین طبق بند "ح" تبصره ۳ قانون بودجه ۱۴۰۴ بدهی‌های شرکت ملی نفت ایران امهال نشده و آن شرکت موظف است برنامه عملیاتی خود جهت تسویه اصل و فرع بدهی‌ها را تدوین و به تصویب هیئت وزیران برساند. همچنین بر اساس قرارداد صندوق انرژی، در صورت تاخیر بانک مورد گزارش در بازپرداخت منابع به بانک مرکزی، ۲ درصد وجه بیشتر در قالب جریمه پیش‌بینی شده است. آثار تعدیلات احتمالی که در صورت دریافت اطلاعات، تهیه صورت تطبیق و توافقات احتمالی با شرکت‌های مزبور بر صورت‌های مالی ضرورت می‌یافت، برای این سازمان مشخص نیست.

۹- سایر سرمایه‌گذاری‌های خارجی (یادداشت توضیحی ۱-۳-۳۳) معادل مبلغ ۱۰٫۴۳۳ میلیارد ریال و مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته (یادداشت توضیحی ۳۱) شامل مبلغ ۳٫۸۳۹ میلیارد ریال بوده که اطلاعات، مدارک و مستندات مورد لزوم از جمله تاریخ ایجاد، درصد سرمایه‌گذاری، صورت ریز، نام و مشخصات اشخاص سرمایه‌پذیر و صورت‌های مالی حسابرسی شده آن‌ها به این سازمان ارائه نشده است. آثار تعدیلات احتمالی ناشی از دریافت اطلاعات، مدارک و مستندات مزبور بر صورت‌های مالی برای این سازمان مشخص نیست.

۱۰- صورت ریز و اطلاعات مربوط به تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی (یادداشت توضیحی ۳۰) به مبلغ ۴۱٫۰۰۲ میلیارد ریال مربوط به واحدهای فرعی خارج از کشور و بستانکاران موقت به ارزش (یادداشت توضیحی ۲-۱-۴۰) به مبلغ ۱۰۵٫۹۳۶ میلیارد ریال، ارائه نگردیده است. مضافاً به دلیل نبود سیستم اطلاعاتی جامع، امکان گزارشگیری تسهیلات و تعهدات کلان، ذینفعان واحد و اشخاص مرتبط به طور کامل وجود ندارد. آثار احتمالی تعدیلات ناشی از ارائه صورت ریز و اطلاعات سرفصل‌های مزبور و همچنین وجود سیستم یکپارچه و جامع مالی، برای این سازمان مشخص نیست.

۱۱- پاسخ تاییدیه‌های دریافتی در خصوص سرفصل‌های موجودی نقد، مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری، تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی و غیر دولتی، سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار، بدهی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و ذخایر و سایر بدهی‌ها (یادداشت‌های توضیحی ۲۶، ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۴۱ و ۴۴) به مبلغ ۲۳۳۱۳ میلیارد ریال و مبلغ ۲۸۰۰۵ میلیارد ریال به ترتیب کمتر و بیشتر از دفاتر است. همچنین پاسخ تاییدیه‌های درخواستی از صندوق توسعه ملی به مبلغ ۵۷۷۴۳۹۹ میلیارد ریال، سرفصل‌های سایر دریافتی‌ها، سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار و ذخایر و سایر پرداختی‌ها (یادداشت‌های توضیحی ۳۲، ۳۳ و ۴۴) جمعاً به مبلغ ۱۷۵۴ میلیارد ریال، تاییدیه امور حقوقی بانک و تاییدیه حقوق و مزایای مدیران از شعب و واحدهای خارج از کشور بانک، تاکنون دریافت نشده است. مضافاً بابت ۴۰ فقره حساب‌های ارزی بانک نزد دیگران (یادداشت توضیحی ۲۷) به مبلغ ۳۶۵۲۱۰ میلیارد ریال نیز تاییدیه‌های درخواستی ارسال نشده است. علاوه بر این بابت ۱۰ فقره حساب‌های فی‌مابین بانک با شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، مهندسی ساختمان و صنایع نفت، پتروسینا آریا، پترو پایدار ایرانیان، نفت و گاز صبا کنگان، نفت و گاز پارس، نفت ستاره خلیج فارس، خودرو سازی سایپا و صندوق توسعه ملی صورت تطبیق حساب‌های فی‌مابین تهیه نشده است. این سازمان نتوانسته است از طریق اجرای سایر روش‌های حسابرسی نیز، آثار تعدیلات احتمالی ناشی از تهیه صورت تطبیق، دریافت پاسخ تاییدیه‌ها و رفع مغایرت‌های مزبور بر صورت‌های مالی مورد گزارش را مشخص نماید.

۱۲- حسابرسی این سازمان طبق استانداردهای حسابرسی انجام شده است. مسئولیت‌های سازمان طبق این استانداردها در بخش مسئولیت‌های حسابرس و بازرس قانونی در حسابرسی صورت‌های مالی توصیف شده است. این سازمان طبق الزامات آیین رفتار حرفه‌ای سازمان حسابرسی، مستقل از گروه است و سایر مسئولیت‌های اخلاقی را طبق الزامات مذکور انجام داده است. این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده به عنوان مبنای اظهارنظر مشروط، کافی و مناسب است.

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه) بانک ملت (سهامی عام)

مسائل عمده حسابرسی

۱۳- منظور از مسائل عمده حسابرسی، مسائلی است که به قضاوت حرفه‌ای حسابرس، در حسابرسی صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه سال جاری، دارای بیشترین اهمیت بوده اند. این مسائل در چارچوب حسابرسی صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه به منظور اظهار نظر نسبت به صورت‌های مالی مزبور، مورد توجه قرار گرفته‌اند و اظهار نظر جداگانه‌ای نسبت به این مسائل ارائه نمی‌شود. علاوه بر مسائل درج شده در بندهای ۲ الی ۱۱ مبانی اظهار نظر مشروط، مسائل ذیل به عنوان مسائل عمده حسابرسی که در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی می‌شود، تعیین شده‌اند:

ردیف	مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرسی
۱۳-۱	ذخیره عمومی و اختصاصی تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی و غیردولتی جمع تسهیلات و مطالبات غیرجاری بانک پس از کسر ارزش وثایق (یادداشت توضیحی ۲۰-۱) مبلغ ۱,۳۹۳,۶۸۷ میلیارد ریال بوده که از این بابت تا پایان سال مالی مورد گزارش مبلغ ۱,۲۷۴,۸۶۱ میلیارد ریال ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول در حساب‌ها منظور شده است. نسبت ذخیره اختصاصی به ناخالص مطالبات مشکوک‌الوصول (پس از کسر ارزش وثایق) ۹۱/۵ درصد است.	روش‌های حسابرسی برای محاسبه ذخیره عمومی و اختصاصی شامل موارد زیر بوده است. اما محدود به این موارد نیست: • صورت‌ریز تسهیلات و مطالبات بخش دولتی و غیردولتی اخذ و با دفاتر و یادداشت‌های صورت مالی (یادداشت ۲۹ و ۳۰) بانک مطابقت داده شده است. • صحت طبقه‌بندی پرونده‌های تسهیلات ریالی و انطباق ضرایب طبقات و وثایق با بخشنامه مزبور از طریق حسابرسی داده‌محور در پایگاه داده -SQL Server آزمون شده است.
	مانده تسهیلات مبنای محاسبه ذخیره عمومی (یادداشت توضیحی ۲۰-۲) مبلغ ۲۲,۸۰۸,۵۴۹ میلیارد ریال بوده که از این بابت تا پایان سال مالی مورد گزارش مبلغ ۳۴۲,۱۲۸ میلیارد ریال ذخیره عمومی در حساب‌ها منظور شده است.	• تسهیلات اعطایی به ارز در بخش دولتی که به رغم نداشتن شرایط امهال در طبقه جاری منعکس شده استخراج و در بند ۸ گزارش درج شده است. • موارد عدم رعایت دستورالعمل امهال در خصوص طبقه‌بندی و آزادسازی ذخایر مطالبات امهالی در بند ۷ گزارش درج شده است. • انجام بررسی‌های تحلیلی.

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه) بانک ملت (سهامی عام)

ردیف	مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
	مانده تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی و تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی به ترتیب ۴۱ درصد و ۲۵ درصد از جمع کل دارایی‌های بانک را در تشکیل می‌دهند. همچنین کل تسهیلات اعطایی به بخش دولتی در طبقه جاری منعکس شده و نسبت مطالبات غیرجاری (NPL) بخش غیردولتی ۱۳ درصد است. با توجه به اهمیت مانده‌های فوق (جمعاً ۷۶ درصد از کل دارایی‌های بانک)، تنوع دارایی‌های اعتباری و مشتریان خرد و شرکتی در سطح شعب بانک، این موضوع بعنوان مسائل عمده حسابرسی در حسابرسی سال مورد گزارش در نظر گرفته شده است.	• با توجه به رسیدگی‌های فوق در راستای استانداردهای حسابداری و بخشنامه‌های بانک مرکزی مبالغ مرتبط با ذخایر عمومی و اختصاصی به نحو مناسب در صورت‌های مالی منعکس و افشا شده است.
	طبق دستورالعمل بانک مرکزی، نحوه طبقه‌بندی دارایی‌های اعتباری بر اساس معیارهای کمی (عامل زمان) و کیفی (وضعیت مشتری و صنعت)، ضرایب نقدشوندگی وثایق و ضرایب ریسک نکول طبقات تعیین شده است.	
	در بررسی سرفصل‌های مزبور، اهداف حسابرسی بر کامل بودن، وجود، صحت محاسبات ریاضی و کافی و مناسب بودن افشا متمرکز شده است.	

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه)

بانک ملت (سهامی عام)

ردیف	مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
۱۳-۲	سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی - سود تسعیر ارز	
	سود تسعیر ارز (یادداشت توضیحی ۱-۲۱) به مبلغ ۱,۹۳۶,۸۲۵ ریال نسبت به سال قبل ۱۱۸ درصد افزایش داشته است. سود مزبور ۱۰۸ درصد سود قبل از مالیات بانک را تشکیل می‌دهد. طبق بند (ب) بخشنامه شماره ۰۳/۶۴۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ بانک مرکزی، سود ناشی از تسعیر اقلام پولی دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی در پایان سال مالی (پس از حذف آثار مالیاتی) به عنوان سود قابل تقسیم محسوب نمی‌شود و باید صرف افزایش سرمایه بانک شود. با توجه به گستردگی حساب‌های ارزی که ۴۸ درصد از جمع کل دارایی‌ها را تشکیل می‌دهد، به منظور حصول اطمینان نسبت به صحت محاسبات سود و زیان تسعیر، رعایت الزامات استانداردهای حسابداری و بخشنامه‌های بانک مرکزی در خصوص تسعیر ارز، سرفصل مذکور به عنوان مسائل عمده حسابرسی در حسابرسی سال مورد گزارش تعیین شده است.	روش‌های حسابرسی برای سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی ناشی از سود تسعیر ارز شامل موارد زیر بوده است اما محدود به این موارد نیست: <ul style="list-style-type: none"> • صورت‌ریز اقلام دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی در سطح تفصیل حساب‌ها از بانک اخذ و با دفاتر بانک مطابقت داده شده است. • طراحی و اجرای کنترل‌های اصلی مربوط به طبقه‌بندی دارایی‌های ارزی اعتباری و تسعیر ذخیره مطالبات مشکوک الوصول ارزی. • مطابقت نرخ تسعیر با بخشنامه شماره ۰۳/۳۲۲۰۰۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۹ بانک مرکزی، به استثنای موارد محدودیت مندرج در بند ۸ این گزارش با توجه به رسیدگی‌های فوق در راستای استانداردهای حسابداری و بخشنامه‌های بانک مرکزی مبالغ مرتبط با سود تسعیر ارز به نحو مناسب در صورت‌های مالی منعکس و افشا شده است.

تاکید بر مطلب خاص

۱۴- تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به شرکت‌های دولتی

وجوه اداره شده و موارد مشابه (یادداشت توضیحی ۲-۴-۵۸) شامل مبلغ ۱۵٫۱۱۵٫۸۸۸٫۱۵ میلیارد ریال (معادل ۲٫۱۳۴ میلیون یورو) مربوط به تسهیلات اعطایی عمدتاً به شرکت‌های تابعه وزرات نفت در سال‌های قبل از سال ۱۳۹۰ از محل حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌های اولویت‌دار دولتی بوده که بر اساس ماده ۱۱ آئین‌نامه اجرایی ماده ۱۷ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور، صرفاً پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی و واریز آن به حساب‌های مربوط به عهده بانک است. مفاد این بند، تاثیری بر اظهارنظر این سازمان نداشته است.

سایر اطلاعات

۱۵- مسئولیت سایر اطلاعات با هیئت‌مدیره بانک است. سایر اطلاعات شامل گزارش تفسیری مدیریت است.

اظهارنظر این سازمان نسبت به صورت‌های مالی، به سایر اطلاعات تسری ندارد و لذا این سازمان نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی ارایه نمی‌کند.

مسئولیت این سازمان، مطالعه سایر اطلاعات به منظور تشخیص مغایرت‌های بااهمیت بین سایر اطلاعات و صورت‌های مالی یا شناخت کسب شده توسط حسابرس در جریان حسابرسی، و یا مواردی است که به نظر می‌رسد تحریفی بااهمیت در سایر اطلاعات وجود دارد. در صورتی که این سازمان، بر اساس کار انجام شده، به این نتیجه برسد که تحریفی بااهمیت در سایر اطلاعات وجود دارد، باید آن را گزارش کند.

همانطور که در بند مبانی اظهارنظر مشروط عنوان گردید، این سازمان به این نتیجه رسیده است که سایر اطلاعات از بابت هزینه‌های اداری و عمومی، هزینه‌های مالیات بر درآمد، تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی و غیردولتی، سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی و ارایه مانده سرمایه‌گذاری شرکت‌های وابسته به روش ارزش ویژه، دارایی‌های ثابت مشهود، به شرح بندهای ۲ الی ۷ تحریف شده است. همچنین این سازمان نتوانسته است که شواهد کافی و مناسب در مورد سرمایه‌گذاری‌های خارجی، دریافتی‌ها و پرداختی‌های تجاری و تسهیلات پرداختی شعب خارج از کشور به شرح بندهای ۸ الی ۱۱ دریافت کند. لذا، این سازمان به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات لازم نمی‌تواند نتیجه‌گیری کند که سایر اطلاعات از این بابت حاوی تحریف بااهمیت است یا خیر.

گزارش حسابرس مستقل و بازرسی قانونی (ادامه) بانک ملت (سهامی عام)

مسئولیت‌های هیئت‌مدیره در قبال صورت‌های مالی

۱۶- مسئولیت تهیه و ارائه منصفانه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک طبق استانداردهای حسابداری و همچنین طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی لازم برای تهیه صورت‌های مالی عاری از تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه، بر عهده هیئت‌مدیره است. در تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک، هیئت‌مدیره مسئول ارزیابی توانایی بانک به ادامه فعالیت و حسب ضرورت، افشای موضوعات مرتبط با ادامه فعالیت و مناسب بودن بکارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت است، مگر اینکه قصد انحلال بانک یا توقف عملیات آن وجود داشته باشد، یا هیچ راهکار واقع‌بینانه دیگری به جز موارد مذکور وجود نداشته باشد.

مسئولیت‌های حسابرس مستقل و بازرسی قانونی در حسابرسی صورت‌های مالی

۱۷- اهداف حسابرس شامل کسب اطمینان معقول از اینکه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک، به عنوان یک مجموعه واحد، عاری از تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه است، و صدور گزارش حسابرس که شامل اظهارنظر وی می‌شود. اطمینان معقول، سطح بالایی از اطمینان است، اما حتی با انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی ممکن است همه تحریف‌های بااهمیت، در صورت وجود، کشف نشود. تحریف‌ها که ناشی از تقلب یا اشتباه می‌باشند، زمانی بااهمیت تلقی می‌شوند که به‌طور منطقی انتظار رود، به تنهایی یا در مجموع، بتوانند بر تصمیمات اقتصادی استفاده‌کنندگان که بر مبنای صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک اتخاذ می‌شود، اثر بگذارند.

در چارچوب انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی، بکارگیری قضاوت حرفه‌ای و حفظ نگرش تردید حرفه‌ای در سراسر کار حسابرسی ضروری است، همچنین:

- خطرهای تحریف بااهمیت صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک ناشی از تقلب یا اشتباه مشخص و ارزیابی می‌شود، روش‌های حسابرسی در برخورد با این خطرها طراحی و اجرا، و شواهد حسابرسی کافی و مناسب به عنوان مبنای اظهارنظر کسب می‌شود. از آنجا که تقلب می‌تواند همراه با تبانی، جعل، حذف عمدی، ارائه نادرست اطلاعات، یا زیرپاگذاری کنترل‌های داخلی باشد، خطر عدم کشف تحریف بااهمیت ناشی از تقلب، بالاتر از خطر عدم کشف تحریف بااهمیت ناشی از اشتباه است.

- از کنترل‌های داخلی مرتبط با حسابرسی به منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثربخشی کنترل‌های داخلی گروه و بانک، شناخت کافی کسب می‌شود.
 - مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری و موارد افشای مرتبط ارزیابی می‌شود.
 - بر مبنای شواهد حسابرسی کسب شده، در مورد مناسب بودن بکارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت و وجود یا نبود ابهامی بااهمیت در ارتباط با رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی گروه و بانک به ادامه فعالیت ایجاد کند، نتیجه‌گیری می‌شود. اگر چنین نتیجه‌گیری شود که ابهامی بااهمیت وجود دارد باید در گزارش حسابرس به اطلاعات افشا شده مرتبط با این موضوع در صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک اشاره شود یا، اگر اطلاعات افشا شده کافی نبود، اظهارنظر حسابرس تعدیل می‌گردد. نتیجه‌گیری‌ها مبتنی بر شواهد حسابرسی کسب شده تا تاریخ گزارش حسابرس است. با این حال، رویدادها یا شرایط آتی ممکن است سبب شود گروه یا بانک، از ادامه فعالیت باز بماند.
 - کلیت ارایه، ساختار و محتوای صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه، شامل موارد افشا، و اینکه آیا معاملات و رویدادهای مبنای تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک، به گونه‌ای در صورت‌های مالی منعکس شده‌اند که ارایه منصفانه حاصل شده باشد، ارزیابی می‌گردد. شواهد حسابرسی کافی و مناسب در مورد اطلاعات مالی شرکت‌های گروه یا فعالیت‌های تجاری درون گروه به منظور اظهارنظر مناسب نسبت به صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه بانک کسب می‌گردد. حسابرس مسئول هدایت، سرپرستی و عملکرد حسابرسی گروه است. مسئولیت اظهارنظر حسابرس، تنها متوجه حسابرس است.
- افزون بر این، زمان‌بندی اجرا و دامنه برنامه‌ریزی شده کار حسابرسی و یافته‌های عمده حسابرسی، شامل ضعف‌های بااهمیت کنترل‌های داخلی که در جریان حسابرسی مشخص شده است، به ارکان راهبری اطلاع‌رسانی می‌شود.

به علاوه، یادداشتی مبنی بر رعایت الزامات اخلاقی مربوط به استقلال به ارکان راهبری ارایه می‌شود و همه روابط و سایر موضوعاتی که می‌توان انتظار معقولی داشت بر استقلال اثرگذار باشد و در موارد مقتضی، تدابیر ایمن‌ساز مربوط به اطلاع آنها می‌رسد.

از بین موضوعات اطلاع رسانی شده به ارکان راهبری، آن دسته از مسائلی که در حسابرسی صورت‌های مالی دوره جاری دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند و بنابراین مسائل عمده حسابرسی به شمار می‌روند مشخص می‌شود. این مسائل در گزارش حسابرس توصیف می‌شوند، مگر اینکه طبق قوانین یا مقررات افشای آن منع شده باشد یا هنگامی که در شرایط بسیار نادر، سازمان به این نتیجه برسد که مسائل مذکور نباید در گزارش حسابرس اطلاع رسانی شود زیرا به طور معقول انتظار می‌رود پیامدهای نامطلوب اطلاع رسانی بیش از منافع عمومی حاصل از آن باشد. همچنین این سازمان به عنوان بازرسی قانونی مسئولیت دارد موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک و نیز سایر موارد لازم را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی بانک ملت (سهامی عام)

سایر وظایف بازرسی قانونی

۱۸- موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک طی سال مالی مورد گزارش به شرح ذیل است:

۱۸-۱- مفاد ماده ۷ اساسنامه در ارتباط با ممنوعیت تملک سهام بانک به صورت مستقیم و غیرمستقیم توسط سایر اشخاص حقوقی، حداکثر ۵ درصد. (صندوق سرمایه‌گذاری واسطه‌گری مالی یکم و صندوق اختصاصی بازارگردانی بانک ملت به ترتیب ۵/۵۹ درصد و ۹/۰۱ درصد)،

۱۸-۲- مفاد تبصره یک ماده ۷ اساسنامه در خصوص ممنوعیت سهامدار بودن اشخاص حقوقی که بخشی از سرمایه و سهام آن متعلق به دولت یا شرکت‌های دولتی بوده و یا تحت مدیریت بخش دولتی قرار دارند (صندوق بازنشستگی وظیفه و از کارافتادگی و پس انداز کارکنان بانک‌ها)،

۱۸-۳- مفاد ماده ۷۷ اساسنامه و ۱۲۳ اصلاحیه قانون تجارت در خصوص درج نام اعضای حاضر و غایب و خلاصه‌ای از مذاکرات در صورت جلسات هیئت‌مدیره،

۱۸-۴- مفاد ماده ۱۳۱ اساسنامه در خصوص ایجاد بانک سامانه جامع اطلاعات مشتریان جهت ارائه هرگونه اطلاعات و آمار مالی و غیر مالی مورد نیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران،

۱۸-۵- مفاد ماده ۱۱ اساسنامه در ارتباط با ممنوعیت خرید سهام بانک توسط شرکت‌های تابعه (شرکت‌های فرعی گروه مالی ملت)،

۱۸-۶- مفاد ماده ۱۱۴ اساسنامه در ارتباط با اعطای تسهیلات به ذینفع واحد و قبول تعهدات به نفع وی تنها در چارچوب ضوابط بانک مرکزی (شرکت‌های پالایش گاز بید بلند خلیج فارس، فولاد مبارکه اصفهان، گسترش نفت و گاز پارسیان و ...)،

۱۸-۷- مفاد ماده ۱۴۹ اصلاحیه قانون تجارت در خصوص ارائه اسناد، مدارک و اطلاعات برای هرگونه رسیدگی به بازرس (دسترسی به مکاتبات هیئت‌مدیره و هیئت عامل)،

۱۸-۸- پی‌گیری هیئت مدیره بانک جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی صاحبان سهام مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۳۰ علاوه بر بندهای ۲ الی ۶، ۹ الی ۱۱، ۱۸، ۲۲ الی ۲۴ و قسمتی از بند ۷ این گزارش، درخصوص انجام حسابرسی عملیاتی، تعیین تکلیف و وصول مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته تا پایان سال ۱۴۰۳، رعایت سقف پرداختی حق حضور اعضای کمیته‌های حاکمیت شرکتی، به نتیجه نهایی نرسیده است.

۱۹- توجه مجمع عمومی صاحبان سهام را هنگام تقسیم سود به آثار بندهای ۲ الی ۷ و مفاد ماده ۱۱۵ اساسنامه مبنی بر تقسیم صرفاً ۱۰ درصد سود ویژه سالانه در صورت کاهش نسبت کفایت سرمایه از حد مقرر جلب می‌نماید.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
بانک ملت (سهامی عام)

۲۰- طبق یادداشت توضیحی ۳-۶۵، طی سال مالی مورد گزارش، معاملات موضوع ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت، انجام نشده است.

۲۱- گزارش هیئت‌مدیره، درباره فعالیت و وضع عمومی بانک، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت و ماده ۱۰۵ اساسنامه، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. با توجه به رسیدگی‌های انجام شده و در نظر داشتن موارد مندرج در بندهای ۲ الی ۷ این گزارش، نظر این سازمان به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مالی مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت‌مدیره باشد، جلب نشده است.

۲۲- مفاد قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و سایر قوانین در مواردی به شرح زیر رعایت نشده یا مستنداتی دال بر رعایت آن به این سازمان ارائه نشده است.

ردیف	شماره بند یا ماده	موضوع
		قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و ضوابط اجرایی آن:
۱	بند "ث" تبصره ۱۳	پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه مشاغل خانگی و حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مطابق سهمیه تعیین شده توسط بانک مرکزی بصورت کامل.
۲	جزء (۳) بند "ث" تبصره ۱۳	پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ودیعه، خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن مطابق سهمیه تعیین شده توسط بانک مرکزی (بخشی از تکالیف انجام نشده است).
۳	جزء (۴) بند "ث" تبصره ۱۳	پرداخت تسهیلات مسکن محرومین مطابق سهمیه تعیین شده توسط بانک مرکزی (بخشی از تکالیف انجام نشده است).
۴	اجزای (۳) و (۴) بند "ب" تبصره ۲	پرداخت تسهیلات اشتغال‌زایی و تکلیفی مطابق سهمیه تعیین شده توسط بانک مرکزی.
۵	بند "ض" تبصره ۷	بخشودگی سود، کارمزد و جریمه‌های دیرکرد تسهیلات پرداختی به کلیه بهره برداران بخش کشاورزی و امهال آن به مدت یکسال (اطلاعاتی در این خصوص ارائه نشده است).

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

بانک ملت (سهامی عام)

ردیف	شماره بند یا ماده	موضوع
۶	بند "پ" تبصره ۱۵	سقف خالص پرداختی متوسط ماهانه در سال، در خصوص حقوق و مزایای پرداختی به تعدادی از مدیران و کارکنان بانک،
۷	بند "ذ" تبصره (۶)	پرداخت مالیات سالانه ۱۴۰۳ واحدهای مسکونی و باغ ویلاهای مجاز با ارزش بیش از ۳۵۰ میلیارد ریال حداکثر تا پایان بهمن سال ۱۴۰۳ (در خصوص موارد اعلامی در سامانه سازمان امور مالیاتی مربوط به سال ۱۴۰۳ مبلغ ۱۱۳ میلیارد ریال مطالبه شده است)،
قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور و اصلاحیه آن:		
۸	ماده (۱۱) آیین‌نامه اجرایی بند "ت" ماده (۱۷)	پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (اعم از اصل، سود، وجه‌التزام تاخیر تادیه) و واریز آن به بانک مرکزی،
۹	ماده ۲۰	مجاز نبودن موسسات اعتباری در خصوص افتتاح و نگهداری حساب‌های دولتی برای تعدادی از دستگاه‌های اجرایی در رعایت تبصره ۳ "ب" ماده ۱۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران.
قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:		
۱۰	بند "ب" ماده ۱۶	واگذاری سهام تحت تملک بانک و شرکت‌های تابعه در بنگاه‌هایی که فعالیت غیربانکی انجام می‌دهند،
قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت:		
۱۱	بند "ت" ماده ۹	ممنوعیت خرید یا نگهداری سهام بانک توسط شرکت‌های تابعه (شرکت‌های فرعی گروه مالی ملت)،
قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد:		
۱۲	ماده ۲۲	حصول اطمینان از اصالت نرم‌افزارهای مورد استفاده براساس نظر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

بانک ملت (سهامی عام)

سایر مسئولیت‌های قانونی و مقرراتی حسابرس

۲۳- موارد عدم رعایت الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار در قالب چک‌لیست‌های ابلاغی طی سال مالی مورد گزارش در مواردی به شرح زیر رعایت نشده است:

ردیف	شماره بند یا ماده	موضوع
		دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات
۱	بند ۱ ماده ۷	افشای صورت‌های مالی و گزارش تفسیری مدیریت سالانه حسابرسی شده تلفیقی و جداگانه بانک حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی توسط بانک،
۲	بند ۲ ماده ۷	افشای اظهارنظر حسابرس در خصوص گزارش هیئت‌مدیره به مجمع، حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی،
۳	جزء ۱ بند ۱۰ ماده ۷	افشای صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده شرکت‌های تحت کنترل (پرشیا اینترنشنال PIB، بانک ملت ارمنستان و فی بانک مالزی) حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه بانک و حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی شرکت‌های تحت کنترل مذکور،
۴	جزء ۲ بند ۱۰ ماده ۷	افشای صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۶ ماهه حسابرسی شده شرکت‌های فرعی (پرشیا اینترنشنال PIB، بانک ملت ارمنستان و فی بانک مالزی) حداکثر ۶۰ روز بعد از پایان دوره ۶ ماهه،
۵	جزء ۳ بند ۱۰ ماده ۷	افشای اطلاعات پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها در مقاطع ۳، ۶، ۹ و ۱۲ ماهه و حداکثر ۵ روز کاری پس از پایان دوره سه ماهه، در مورد شرکت‌های تحت کنترل که فعالیت اصلی آنها، سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار است،
۶	ماده ۹	افشای متنی از صورتجلسه مورد تایید هیئت رئیسه مجمع، حداکثر یک هفته پس از برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه،
۷	ماده ۱۰	ارائه صورتجلسه مجمع عمومی حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ مجمع به مرجع ثبت شرکت‌ها و افشای نسخه‌ای از آن حداکثر یک هفته پس از ابلاغ ثبت،

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه)
بانک ملت (سهامی عام)

ردیف	شماره بند یا ماده	موضوع
۸	ماده ۱۱	افشای تصویب اجرای افزایش سرمایه، حداقل ۱۰ روز قبل از تاریخ برگزاری جلسه هیئت‌مدیره (جلسه هیئت‌مدیره در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ و افشای آن مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۴ بوده است).
۹	ماده ۱۸ و تبصره ماده ۱۸	<p>دستورالعمل انضباطی ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران</p> <p>لحاظ نمودن آثار بندهای گزارش حسابرسی مستقل در مورد صورت‌های مالی در زمان تصمیم‌گیری در مورد تقسیم سود عملکرد سال ۱۴۰۲ توسط اعضای مجمع عمومی عادی سالانه بانک.</p>
۱۰	ماده ۳ و تبصره‌های ۱ و ۲	<p>رعایت الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته</p> <p>استفاده از عبارات کلی مانند دریافت، پرداخت، خرید و فروش در افشای معاملات بااهمیت، افشای خرید و فروش دارایی‌ها به تفکیک هر معامله، افشای اصل و فرع مبالغ تامین مالی و افشای اقلام مقایسه‌ای بابت مبلغ سود و زیان معامله و مانده طلب و بدهی اشخاص وابسته،</p>
۱۱	ماده ۴ و ۶	<p>افشای اطلاعات مانده حساب‌های فی‌مابین، نحوه تسویه، نرخ سود تضمین شده، ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول مربوط به مانده حساب‌های فی‌مابین، هزینه مطالبات سوخت شده و مشکوک‌الوصول طی دوره ناشی از معاملات با اشخاص وابسته، میزان تسویه اقساط مرتبط با اشخاص وابسته و سود (زیان) ناشی از معاملات با اشخاص وابسته به تفکیک معاملات، انتقال دارایی‌ها و بدهی‌ها بین اشخاص وابسته، تعهدات سرمایه‌ای ناشر به اشخاص وابسته، نحوه تعیین قیمت و ارزش منصفانه معاملات و اقلام مقایسه‌ای مانده حساب‌ها و سود (زیان) معامله و جزئیات هرگونه تضمین ارائه شده توسط ناشر به نفع اشخاص وابسته،</p>
۱۲	تبصره ۵ ماده ۴	<p>دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران بورس</p> <p>موظف شدن اعضای هیئت‌مدیره، ضمن رعایت شرایط ماده ۴ پس از تصویب هیئت‌مدیره و نداشتن حق رای مدیر ذینفع در تصمیم‌گیری،</p>

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
بانک ملت (سهامی عام)

ردیف	شماره بند یا ماده	موضوع
۱۳	تبصره ۳ ماده ۷	شناسایی و مستندسازی معاملات با اشخاص وابسته و تصویب آن در هیئت‌مدیره طبق دستورالعمل الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته ناشران بورسی و فرابورسی،
۱۴	تبصره ۴ ماده ۷	استفاده هیئت‌مدیره از گزارش کارشناس رسمی منتخب از سوی مراجع ذیصلاح قانونی در معاملات با اهمیت با اشخاص وابسته مربوط به دارایی‌های ثابت مشهود و دارایی‌های نامشهود و افشای جزئیات معاملات از قبیل موضوع معامله، قیمت معامله، فرآیند تعیین قیمت و دلایل عدم انجام معامله با اشخاص غیر وابسته بلافاصله در سامانه کدال،
۱۵	تبصره ۴ ماده ۱۴	پیشنهاد انتصاب و برکناری مدیران ارشد بانک و اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های فرعی به هیئت‌مدیره و توجیه وظایف آن‌ها، پیشنهاد اعضای کمیته‌های هیئت‌مدیره،
۱۶	ماده ۲۳	تصویب ترتیب و تاریخ برگزاری جلسات هیئت‌مدیره در اولین جلسه هیئت‌مدیره برای دوره‌های شش‌ماهه.
		رعایت الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی
۱۷	ردیف ۳۴	گزارش فاصله مدیریت با سطح مطلوب با استفاده از روش‌ها و سیستم‌های مورد استفاده،
۱۸	ردیف ۳۹	افشای مناسب و کامل معاملات با اشخاص وابسته طبق الزامات سازمان بورس و سایر ضوابط لازم الاجرا،
۱۹	ردیف ۵۲	شناسایی، اندازه‌گیری و ارزیابی ریسک‌های مربوط به فناوری اطلاعات در چارچوب حداقل الزامات ناظر بر ریسک فناوری اطلاعات موسسات اعتباری ابلاغی بانک مرکزی،
۲۰	ضوابط گزارش تفسیری مدیریت	تهیه گزارش تفسیری مطابق با ضوابط مربوط به ریسک‌ها و روابط در خصوص نتایج احتمالی دعاوی حقوقی و اثرات ناشی از آن.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
بانک ملت (سهامی عام)

۲۴- در اجرای ماده (۴) رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در شرکتهای تجاری و موسسات غیرتجاری، موضوع ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، رعایت مفاد قانون و مقررات مذکور در چارچوب چکلیستهای ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، در این سازمان مورد ارزیابی قرار گرفته که موارد عدم رعایت، به مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال شده است.

۲۹ تیر ۱۴۰۴

سازمان حسابرسی

امیر علی بام زر

عباس محمدی

سازمان حسابرسی